

▶ A fentiekől függetlenül a hatóságnak joga van bírságotni az Erdőtörvény, valamint a még hatályos 143/2009. (VII. 6.) Korm. rendelet (az erdőgazdálkodási és erdővédelmi bírság mértékéről és kiszámításának módjáról) jogszabályok alapján, azonban első körben tájékoztatni szükséges az érintetteket a tényekről (erdőfelújítás és erdőgazdálkodó hiánya). A tájékoztatást az érintettek megkapták. A következmények jelen tájékoztatás alapján ismertek, adott esetben az előírások be nem tartása miatt újabb levél várható a hatóságtól.

Miért van szükség ennyire szigorú jogi szabályozásra az erdőgazdálkodással kapcsolatban?

1. Magyarország elkötelezte magát, hogy legalább 27%-ra emeli az erdősültségét (2017.01.01-én: ~22%), ennek következtében nem csökkenhet az erdőterület, a felújítatlan erdőterületek nagysága nem nőhet, ami nem csak nemzetgazdasági-, és tulajdonosi érdek, hanem társadalmi kötelezettség is,

2. a rendszerváltást követően a részarány kiadás és kárpótlások során magántulajdonba (vissza)kerültek bizonyos erdőterületek. A környékünkön, most már kimondható, sajnos nagy tulajdonos számú osztatlan közös tulajdonok alakultak ki, „mindenki egyformán kapjon szántót, legelőt és erdőt” elv alapján. Azóta közel 30 év telt el. Az egyébként sem csekély főt számláló osztatlan közös földterületek, különös tekintettel az erdőterületekre, még tovább aprózódtak öröklések következtében. Az érdektelenség, a megfelelő támogatások hiánya, a Földhivatalokhoz be nem jelentett lakcím, illetve névváltozások következtében gyakorlatilag lehetetlen utolérni a tulajdonosokat (hasznélvezőket). A hatóságnak meg van a lehetősége, hogy a népszerűségi nyilvántartóból aktualizálja a személyes adatokat, de még így sem értesülhet mindenki (öröklés hiányában csak a Földhivatalnál bejegyzett tulajdonosokat, hasznélvezőket tudják értesíteni, tehát a lakcím- és névváltozás be nem jelentése jelenleg már „nem okoz gondot”),

3. „klasszikus” mezőgazdasági területeken (szántó, gyeperdő) állami támogatással meg lehetett szüntetni az osztatlan közöst, az Európai Unióban a Közös Agrár Politika révén területalapú támogatáshoz jutottak ezek a területek. Az erdő támogatása nagyon mélyen alatta van a „klasszikus” mezőgazdasági területekhez képest, mind állami, mind EU-s szinten, területalapú támogatás például nincs.

Az erdőtervezést területeken az alábbi lehetőségek állnak a tulajdonosok és hasznélvezők részére:

1. teljes terület használatba adása egy személy részére
 - a. haszonbérlet
 - b. tulajdonosi megállapodás
 - c. társult erdőgazdálkodás (pl. Erdőbirtokossági társulat alapítása)
 - d. (elrendelt) erdőkezelés
 - e. részesművelés

2. használati megosztás, speciális erdészeti szabályokat is figyelembe véve,

3. felajánlás a Magyar Állam részére adás-vétellel, vagy ingyenesen,

4. felajánlás az Önkormányzat részére adás-vétellel, vagy ingyenesen,

5. ajándékozás közeli hozzátartozó részére,

6. értékesítés,

7. egyéb.

Megoldási lehetőségek a kialakult helyzetben, vagyis az erdőfelújítási kötelezettségről szóló tájékoztató levél kézhezvételét követően, osztatlan közös tulajdonban lévő erdőterületeken, figyelembe véve az előző felsorolást, és a (szakmai) tapasztalatomat, ismereteimet:

1. teljes terület használatba adása egy személy részére: a nagy számú tulajdonosi és hasznélvezői kör miatt senki nem vállalja magára az előzetes költségek finanszírozását, főleg felújításra váró erdőterület esetén („belátható” időn belül nincs

belőle haszon). Tulajdoni hányad alapján számított legalább 50%-os, azonos tulajdonosi (hasznélvezői) akarat szükséges amellet, hogy a teljes tulajdonosi és hasznélvezői kör szándékát meg kell ismerni (vagyis: alapvetően mindenkit tértivevényes levélben kell „megszólítani”),

2. használati megosztás, speciális erdészeti szabályokat is figyelembe véve: szintén a teljes tulajdonosi kör szükséges „megszólítani”, speciális erdészeti szabály az, hogy a megosztás eredményeképpen kialakuló használt területek minimum 1,00 ha nagyságúak, és átlagosan legalább 30 m szélességűnek kell lennie,

3. felajánlás a Magyar Állam részére adás-vétellel, vagy ingyenesen: sajnos precedens értékű ismereteim vannak ezzel kapcsolatban, erdőfelújítás alatt lévő erdőterületet a Magyar Állam ingyenesen sem vesz át, sem ingyenesen, adás-vétellel pedig pláne nem,

4. felajánlás az Önkormányzat részére adás-vétellel, vagy ingyenesen: erre vonatkozó ismereteim Jászszágból valók, ahol az egyik település Képviselő Testülete jóváhagyott, és elfogadott erdőfelújítás alatt lévő terület felajánlását az Önkormányzat részére, azonban az Önkormányzat szintén csak speciális szabályok értelmében vehette át, de ott nem volt ekkora tulajdonosi és hasznélvezői létszám, legalább tulajdoni hányad alapján számított 50%-ban rendelkeztek a felajánlást követően tulajdoni hányaddal, így megindulhatott a gazdálkodás,

5. ajándékozás közeli hozzátartozó részére: a közeli hozzátartozónak ajándékozás csak annyit jelentene, amennyiben elfogadja az ajándékot, hogy „megajándékozza egy kötelezettséggel” az ajándékozó, de ne zárjuk ki a lehetőséget; egyéb természetes személy részére a hatályos Földtörvényi rendelkezések értelmében nincs lehetőség,

6. értékesítés: nem zárom ki a lehetőséget, de ez olyan lenne, mint ha egy villámsújtotta, földig rombolt házat vásárolna meg valaki úgy, hogy ott házat kíván építeni,

7. egyéb: pl. tulajdonostárs felvásárolja az egész területet, és saját hasznosítás alá veszi. Ennek az esetnek sem tulajdonítok sajnos túl nagy reményt, mivel van olyan érintett hrsz is, ahol kettőszáz fölötti tulajdonos van. Ismerve az ügyvédi, és földhivatali költségeket, nem hiszem, hogy van olyan vállalkozó szellemű tulajdonostárs, aki ezt megtenné, de ennek a lehetőségét se zárjuk ki.

Ismereteim szerint elhalálozást követő öröklések hagyatéki tárgyalásán van lehetőség a Magyar Állam részére történő ingyenes felajánlásra, akár erdőfelújítás alatt lévő földterületet is, de erről minden egyes esetben közjegyzői állásfoglalás szükséges.

Abádszalóki székhelyű családi vállalkozásunkban magántulajdonban lévő erdőterületek szakirányításával foglalkozunk, szó szerint „Zalától Hajdú-Biharig”, jelenleg összesen több, mint 4.000 ha-on, több, mint 130 erdőgazdálkodóval. Nem telik el olyan hét/hónap, hogy rendezetlen erdőgazdálkodójú területről ne keresnének bennünket tulajdonosok és hasznélvezők, természetesen nagyobb számban azok a személyek, akik valamilyen hatósági dokumentumot kaptak kézhez. Sokszor csak akkor szembesülnek a kötelezettségükkel, illetve, hogy egyáltalán tulajdonukban erdőterület van.

Az erdőtervezés következtében feltárt erdőgazdálkodási hiányosságoknak, hogy mi volt az eredője (fakitermelés, természetes folyamatok következtében kialakult fahiány, illetéktelen fakitermelés, egyéb), nem tisztsége az Erdészeti hatóságnak kideríteni. Nem az Erdészeti hatóság alkotja a jogszabályokat, nekik azokat be kell tartatni.

Mészáros Gergely

MG Erdő Kft.

jogosult erdészeti szakszemélyzet
okl. erdőmérnök